

Tlačová konferencia Národnej banky Slovenska

dňa 17.12. 2019

Peter Majer, hovorca NBS

Dobrý deň prajem, vitajte na poslednej tlačovej konferencii tohto roka Národnej banky Slovenska. Tentokrát bude o predikcii, o tom, ako sa bude Slovensku dariť v najbližších mesiacoch a rokoch a kde máme rezervy. S úvodnou prezentáciou vystúpi guvernér Národnej banky Slovenska Peter Kažimír a po ňom viceguvernér Ľudovít Ódor.

Peter Kažimír, guvernér NBS

Ďakujem dámy a páni, vítam Vás na pôde Národnej banky Slovenska. Tento rok sa vidíme naposledy a stretávame sa naposledy, ale všetci vieme, že máme za sebou celkom zaujímavý rok a uvidíme, čo nám prinesie ten nasledujúci. Trend vývoja slovenskej ekonomiky vnímame na najbližšie 3 roky celkom priaznivo. V dôsledku chladnejšieho externého protivetra, ak hovoríme touto meteorologickou terminológiou - viete, že sú isté problémy v zahraničí, ktoré oslabujú potenciál rastu našej ekonomiky. Žiadna tragédia sa však nedeje a naša ekonomika bude aj naďalej rásť takmer dvojnásobnou rýchlosťou ako je priemer eurozóny. Slabý zahraničný dopyt spôsobuje to, že ekonomika bude rásť pod svojim potenciálom so zápornou produkčnou medzerou, menia sa tlaky na rast miezd a bude aj pokračovať spomaľovanie rastu zamestnanosti. Rast ekonomiky sa v budúcom roku spomalí na úroveň 2,2 % z tohtoročných 2,3 %, to znamená - predpokladáme že ten rast v budúcom roku bude o trošičku nižší ako sme aj pôvodne uvažovali a následne v ďalších rokoch by sa rast mal zase trošku zosilniť na úroveň asi 2,5 – 2,6 % v roku 2021 a v roku 2022. Tomuto zrýchleniu by malo napomôcť postupné oživovanie svetovej ekonomiky a to by malo samozrejme prísť aj s vyprchávaním rizík, ktoré všetci poznáme a sú to stále tie isté okolnosti. Mám na mysli obchodné vojny, akýsi nárast geopolitického rizika naprieč kontinentov a z toho všetkého samozrejme vyplývajú neistoty na finančných trhoch a sú tu ďalšie a ďalšie politické ťahanice, ktoré samozrejme majú priamy vplyv aj na ekonomiku svetových centier, či je to Európa, Ázia alebo Spojené štáty americké. To znamená, že vzhľadom práve na existenciu týchto rizík, ktoré všetci poznáme, vnímame to tak, že riziká pretrvávajú smerom alebo smerujú nadol, to znamená - sú tu vo vzduchu, v ovzduší tu budeme mať, stále ešte vnímať nejaké riziká, ktoré by tieto naše prognózy mohli zhoršiť. Keď sa bližšie pozrieme na situáciu na trhu práce, tak tu očakávame pokračujúce spomaľovanie rastu zamestnanosti. Viete, že máme za sebou historický rekord aj z hľadiska časovej kontinuity, aj z hľadiska rekordných čísiel či už

nezamestnanosti, ale aj zamestnanosti, ale pravdou je, že predpokladáme, že to - hlavne oslabenie v oblasti priemyslu bude znamenať postupne aj ochladenie v oblasti rastu zamestnanosti a tento rast zamestnanosti by sa mohol vlastne blížiť až k nulovým hodnotám, ale tu vám viac bude o tom hovoriť viceguvernér Ľudo Ódor. Takisto, ak hovoríme v oblasti výrobných procesov, tak je tu absencia zdrojov v oblasti výrobných procesov, ktoré by mohli zamestnanosti v budúcnosti pomáhať. Tak isto vnímame aj to, že je tu demografický efekt, ktorý je nepriaznivý a nepomáha ako kedysi domácej pracovnej sile z hľadiska takého strednodobého obdobia. Očakávame, že miera nezamestnanosti v tomto prostredí mierne vzrastie, a to v číslach harmonizovanej nezamestnanosti z úrovne okolo 5,9 - 6 % na úroveň asi 6,4 % až v roku 2022, to je nami prognózované obdobie. Ale stále vnímame to tak, že tieto čísla sú historicky najnižšie z pohľadu nášho fungovania. Takže, táto kombinácia rastu a ochladenia na trhu práce bude mierne tmiť aj rast miezd, je ale potrebné povedať, že mzdy budú aj naďalej, naďalej rásť vysoko nad rast cien. Rast plátov by podľa našich odhadov mal spomaliť z tohtoročných naozaj rekordných 7,7 % na úroveň asi 5,7 %, to znamená pod 6 % v budúcom roku a pozvoľne by rast miezd mal klesať až k úrovni pod 5 %. Ako som už spomínal, inflácia bude napriek svojej volatilitate nižšia než rast miezd, to znamená - zamestnanci či už v súkromnej alebo verejnej sfére sa budú môcť tešiť z reálneho rastu miezd. No a k inflácii by som ešte chcel povedať, že očakávame postupné spomaľovanie rastu cien pod 2 % na celom horizonte našej aktuálnej predikcie. Toto spomalenie ide na vrub postupného odznievania nárastu hlavne cien potravín a regulovaných cien energií. Zároveň by som ešte rád dodal, že očakávame pretrvávajúci príspevok dopytovej inflácie počas nasledujúcich troch rokov, riziká sú ale vybalansované na oboch stranách. Toľko asi také tie základné highlights z mojej strany a teraz by som asi poprosil, teda viceguvernéra Ľuda Ódora, aby išiel hlbšie do detailov.

Ľudoví Ódor, viceguvernér NBS

Dobrý deň, vítam Vás aj ja v tomto predvianočnom období. Snažili sme sa po tých štvrtrokoch, kedy sme znižovali vlastne rast hospodárstva, priniesť aj niečo teda pozitívne do toho budúceho roka. Tak v zásade to pozitívum je, že niektoré ukazovatele v zahraničí naznačujú miernu stabilizáciu a práve preto v tejto prognóze už sme nemuseli nejak extrémne radikálne meniť čísla smerom k tým horším. Takže, vždy každá správa má - môžeme sa na to pozrieť z dvoch strán. Tak tentokrát prezentujeme prognózu, ktorá už sa neodchyľuje až tak výrazne od tej predchádzajúcej, čo súvisí s tým, že to zahraničné prostredie - vidíme tam také že prvé náznaky novej stabilizácie. K zhrnutiu nepoviem viacej, tá prognóza bola zhrnutá

pánom guvernérom, takže pôjdem radšej na niektoré ďalšie detaily, ktoré tam máme. Z externého prostredia sme zapracovali najmä ceny komodít, ceny ropy, ktoré sú vlastne momentálne o čosi vyšších úrovniach, ale na tom strednodobom horizonte ten profil je stále klesajúci. Na druhej strane to, čo ale výraznejšie ovplyvňuje našu ekonomiku, je práve záujem o tovary a služby z nášho regiónu, z eurozóny alebo priamo aj zo Slovenska. A tam bohužiaľ podobne, ako to aj urobila aj Európska centrálna banka, aj my sme boli nútení pristúpiť k revízii týchto predpokladov, kde pomalší rast vlastne celej globálnej ekonomiky naďalej aj nepriaznivo ovplyvňuje našu produkciu a pozíciu do budúcnosti. Okrem toho sme zapracovali do prognózy aj takú tú štandardnú veľkú revíziu, ktorá býva raz za čas a tu tiež upozorňujeme možno na jeden taký pozitívny trend, že tá revízia prehodnotila napríklad aj spotrebu domácností za posledné obdobie výraznejšie smerom nahor a tým pádom tento pozitívny efekt sa potom ťahá aj do tých ďalších období. To znamená, že naďalej môžeme teda tvrdiť, že domáce zdroje ekonomického rastu sú pomerne silné. Prehodnotil sa aj zahraničný obchod, tam vlastne tá najväčšia zmena je, že niektoré tie účtovné transakcie vymizli, ktoré nafukovali zahraničný obchod, ale prešlo sa viacej na skutočné transakcie, ktoré tam vidíme. A samozrejme to, čo sme museli zapracovať - je to nie veľmi priaznivé číslo z tretieho štvrtroka, takže keď všetko to sme dali na misky váh, tak naozaj vychádza, že na celom horizonte síce znižuje odhad ekonomického rastu, ale veľmi mierne – na úrovni dvoch desatín a prvýkrát vlastne prezentujeme číslo za rok 2022, to je na úrovni 2,6 %, takže momentálne v tom slabšom globálnom prostredí ekonomický rast bude vlastne, povedal by som, že blízko svojho potenciálu, oproti Európskej únii zase vyšší, ako spomínal pán guvernér, takže nejaké dobiehanie životnej úrovne by tam malo pokračovať aj na strednodobom horizonte. V tejto prognóze už sú vlastne zapracované aj niektoré tie fiškálne opatrenia, ktoré sme videli v parlamente a v najnovšom rozpočte. To čo je tiež pozitívne, že napriek tomu, že ideme dole s hospodárskym rastom aj v tomto roku, tak napríklad v oblasti zamestnanosti sme neznižovali prognózu a na rok 2020 – 2021, tam už nejaké mierne negatíva sú, ale naďalej môžeme povedať, že ten domáci dopyt je natoľko odolný, že dokáže sa vysporiadať s tými negatívnymi vplyvmi aj v priemysle a služby a iné sektory trošku dokážu kompenzovať tie náznaky negatívnych vplyvov zo zahraničia. Napríklad v miere nezamestnanosti, tam ani nedochádza k nejakým revíziám. Čo sa týka platov, tak tiež platí, že ani v roku 2019, ani v roku 2020 nedochádza k významnejším zmenám, možno zaujímavý je ten ľavý graf, kde ukazujeme ako sa vyvíja súkromný a verejný sektor a vidíme najmä v roku 2019 - 2020 relatívne silné nárasty vo verejnom sektore, a preto aj keď dynamika miezd je nižšia, na horizonte prognózy stále môžeme hovoriť o relatívne silných číslach okolo 5 %. To potom sa

pretavuje do reálnej mzdy niekde na úrovni tých 3 % plus-mínus. Ekonomický cyklus - vzhľadom na tú revíziu sme prehodnotili aj vývoj investícií a tým pádom aj to tempo rovnovážneho rastu slovenskej ekonomiky a tak isto aj to ochladenie spôsobuje, že ideme do miernej negatívnej produkčnej medzery na horizonte prognózy, ale zatiaľ nie v nejakej veľmi výraznej miere. O inflácii treba povedať to, že u nás také najväčšie vplyvy za posledné obdobie boli nákladové faktory, predovšetkým potraviny a energie, v potravinách aj nákladové faktory, ktoré sa týkali napríklad niektorých administratívnych opatrení ohľadom miezd, ale aj ceny komodít, a preto bola inflácia o čosi vyššia, ale na horizonte prognózy, kedy sa predpokladá, že tieto efekty vymiznú, tak sa vraciame späť niekde pod úroveň 2 % v roku 2022. Fiškálny výhľad sme komentovali keď bol rozpočet v parlamente, takže tie čísla stále držíme na rovnakých úrovniach, to znamená - predpokladáme deficit verejných financií aj v roku 2020 aj v roku 2021 na úrovni 1,6 % HDP, čo pre rok 2020 značí expanzívny vplyv fiškálnej politiky niekde na úrovni 0,4 % HDP. Riziká - podobné slajdy ukazujeme už niekoľko štvrtrokov, v reálnej ekonomike tak ako aj predtým tie riziká sú tie isté – protekcionizmus, svetový obchod, brexit. Čo sa týka inflácie, tam tá situácia je trochu viac vybilancovaná, vidíme tam samozrejme faktory, ktoré hovoria o spomaľovaní, čo súvisí s tým, že tie riziká sú smerom nadol v reálnej ekonomike, ale na druhej strane sú tam aj faktory, ktoré zase tlačia alebo môžu tlačiť ceny nahor oproti tým prognózam, ktoré prezentujeme, a to sú regulované ceny alebo miestne poplatky. A toto je vlastne taký výsledný obraz o tom ako sa pozeráme momentálne na ekonomiku. Ak by som to mal zhrnúť, tak zatiaľ nás teší teda, že najmä trh práce na Slovensku – priemerná mzda aj zamestnanosť sa drží na tých úrovniach plus-mínus, čo sme aj doteraz predpokladali, tak tam naozaj nedochádza k vážnejším zmenám a jediná neistota vážnejšia je z externých zdrojov, ale ako som spomínal - sú tam isté náznaky stabilizácie, takže preto by som povedal, taká opatrná stabilizácia do budúcnosti na strednodobom horizonte je to, čo charakterizuje našu najnovšiu prognózu. Ďakujem pekne za pozornosť.

Peter Majer, hovorca NBS

Ďakujem za úvodné informácie, teraz máte priestor na otázky, nech sa páči.

Erik Potocký, RTVS Rádiožurnál

Dobrý deň, ja sa chcem spýtať – to ochladenie, teda pomalší rast zamestnanosti - aký môže mať vplyv na potrebu dovozu zahraničných pracovníkov?

Eudoví Ódor, viceguvernér Národnej banky Slovenska

Tam, keď sa pozrieme na horizonte prognózy, aj súčasné čísla, tak vidíme, že tie tlaky v jednotlivých sektoroch sa zmiernujú predovšetkým v priemysle, na druhej strane ale v stavebníctve a v trhových službách sú stále relatívne vysoké, to znamená, že stále predpokladáme, že budeme dovážať pracovnú silu avšak vo výrazne menšej miere ako tomu bolo doteraz. Číselne úplne si nepamätám každú tú desatinu, ale dá sa povedať, že kým predtým sme mali niekde okolo tuším 30 tisíc, čo bola taká tá horná hranica, tak momentálne je to o hodne tisíc menej.

Peter Kažimír, guvernér NBS

Tu do veľkej miery, samozrejme, je otázka počtu voľných pracovných miest alebo odvetví, kde sa tieto pracovné miesta nachádzajú a tu naozaj treba povedať, že to, čoho sme najviac obávali, a to je taký akýsi prirodzený prenos nákazy z priemyslu do služieb, tak ten sa zatiaľ nedostavuje a to je proste vidieť aj na tej silnej domácej spotrebe, ale aj na zamestnanosti, hlavne v oblasti služieb. Takže tu zatiaľ nepretrvávajú obavy, ale je to taký opatrný optimizmus, by som to nazval, veľmi opatrný optimizmus, možno aj predvianočného charakteru.

Peter Petrus, TV JOJ

Dobrý deň prajem – aké sú najnovšie trendy v zadlženosti domácností – pretože na toto NBS v minulosti viackrát upozorňovala, aj vy, pán Kažimír, ešte keď ste boli na ministerstve financií ste o tom neraz hovorili, čiže, aké sú najnovšie vývoje a trendy? Ďakujem.

Peter Kažimír, guvernér NBS

My vás v závere tejto tlačovej konferencie budeme ešte informovať osobitným vyhlásením v oblasti opatrení, ktoré sme dnes na rokovaní bankovej rady prijali v oblasti makroprudenciálnej politiky alebo nástrojov makroprudenciálnej politiky, prepáčte. Ale ak by ste chceli vedieť niečo o základných číslach, tak áno, pracujeme s trendom, ktorý na jednej strane v oblasti spotrebných úverov – vnímame oslabenie medziročnej dynamiky nárastu spotrebiteľských úverov, ale v oblasti úverov na bývanie, tam stále patrime k európskym rekordérom, aj keď sa nám podarilo akoby spolu zatlačiť tú dynamiku rastu, medziročného rastu na jednociferné číslo, ale sme prví-druhí v Európe, záleží ktorý štvrtýrok proste meriame. Takže, ten stav nepovažujeme za uspokojivý, a preto reagujeme.

Rado Tomek, Bloomberg

Jednou z hlavných tém, ktoré teraz rezonujú v súvislosti s ECB je review - aj pani guvernérka o ňom teda hovorila, hovorí vo svojich speeches Môžete nám zhruba možno povedať niečo viac, aké by to review malo byť, čo by to mohlo zahrňovať, možno z takého formálneho pohľadu na to? A druhá vec je - aký je váš postoj k inflačnému cieľu? Ozývajú sa hlasy, že by nebolo zlé sa zamyslieť nad tým, či ho nerevidovať, aký je váš teda osobný postoj k tomu.

Peter Kažimír, guvernér NBS

V prvom rade, ja úplne rozumiem vašej otázke, ale určite ste zaznamenali, že aj vaši kolegovia vo Frankfurte minulý týždeň na prvej tlačovej konferencii Christine Lagarde po menovopolitickej Rade guvernérov, tak vaši kolegovia sa snažili, veľmi sa snažili dostať maximum informácií, ktoré sa týkali práve review, ale aby som mal možnosť priblížiť túto tému aj slovenským pozorovateľom a slovenským divákom tak - je to kľúčová agenda, ktorá čaká Európsku centrálnu banku a Radu guvernérov v budúcom roku, podľa mňa nič dôležitejšieho na stole v budúcom roku nebudeme mať. Je to agenda, ktorá prichádza po šiestnástich rokoch, je to akési také veľké upratovanie v nástrojoch monetárnej politiky a všetko, čo vám zatiaľ môžem povedať z hľadiska formy - najprv musíme náš boarding is not completed, ak chcete, to znamená - potrebujeme byť v plnej zostave, tak sa stane v januári budúceho roku. Teraz mám na mysli členov executive boardu alebo výkonnej rady Európskej centrálnej banky. No a tak isto máme z hľadiska časového, sme si určili jeden termín, že by sme chceli mať základné výsledky, hlavné výsledky tohto review koncom budúceho roku, ale pravdou je, že o tom ako si vykolíkujeme priestor, tak o tom bude jedna kľúčová zásadná debata, ktorá najprv patrí do miestností, kde zasadá Rada guvernérov a potom s ňou, samozrejme predstúpime aj pred odbornú verejnosť aj pred médiá a platí to, čo povedala Christine Lagarde, to znamená - my sme, budeme otvorení, samozrejme, interakcii aj s akademickou obcou, aj so všetkými proste tými, ktorí sú spotrebitelia vlastne politiky, monetárnej politiky, mám na mysli finančný aj nefinančný sektor. Čaká nás veľká debata a na veci, ktorým mnohí ľudia rozumejú, dúfajme, že to nebude ako vo futbale o tréneroch, lebo viete, že v Európe, aj na svete je strašne veľa trénerov, ktorí by zvládli tréning národných mužstiev a tak isto to môže byť aj v názoroch na to ako centrálna banka eurozóny má ďalej pokračovať vo svojej monetárnej politike. A vy sa hneď vlastne druhej otázke dotýkate kľúčovej agendy, ktorá sa dotýka zase - je pupočnou šnúrou spojená s mandátom centrálnej banky a tu platí jedna jediná vec, že mandát je jasný a z tohto pohľadu je veľmi dôležité, že

sme momentálne pripravení o všetkých témach hovoriť. To znamená, neexistujú žiadne tabu, ktoré by nás nejakým spôsobom obmedzovali.

redaktorka

Ja sa tiež pokúsim z vás niečo dostať viac z ohľadom policy review a to v zmysle - v akej forme by mali byť jej súčasťou tie klimatické ciele, o ktorých hovorila pani Lagardeová, čo by to mohlo byť - financovanie nejakých zelených projektov alebo niečo podobné? Ďakujem.

Peter Kažimír, guvernér NBS

Asi všetci cítime, že problémy s klimatickými zmenami a so zhoršovaním životného prostredia sú záležitosti, ktoré sa nás proste budú týkať v najbližších mesiacoch, rokoch a desaťročiach. Vnímam to ako veľký movement alebo ak chcete veľkú hybnú silu, veľkú vlnu, ktorá sa hlavne medzi mladými ľuďmi dvíha, ale samozrejme, my nemáme na starosti politickú časť vnímania alebo praktickú časť, ktorú majú zase majú na starosti tí, ktorí sa starajú o ochranu životného prostredia, ale zmeny klímy budú úplne prirodzene súčasťou aj finančného systému, aj ekonomiky ako takej. Začína veľká rozprava, veľká debata o tom, do akej miery by mali centrálné banky, lebo to podľa mňa nie je len agenda len Európskej centrálnej banky, ale ako by mali centrálné banky v podstate na túto novú situáciu reagovať, do akej miery by napríklad mali zahŕňať do modelov finančnej stability riziká spojené so zhoršovaním klímy - ľudsky pochopiteľné napríklad pri povodniach, pohromách - akým spôsobom toto všetko zakomponovať do každodenného života centrálnych bánk, ktoré sú aj regulátormi, ale samozrejme aj tvorcami monetárnych politík. Ale tu sme, veľmi dobre viete, sme na začiatku a tie názory sú veľmi rôzne - sú ľudia, ktorí mandát vnímajú veľmi striktné, hovoria, že toto je agenda, ktorá patrí do rúk rozhádaným politikom a sú ľudia, ktorí hovoria o tom, že to má zase svoju technokratickú časť a patrí to vlastne na stranu technokratov. Ako správne kolega a priateľ Ľudo Ódor ukazuje - vidíte, že my už nejaký mesiac tu používame napríklad sklenené fľaše a nie plastové fľaše a snažíme sa našou troškou v tejto debate tak isto prispieť.

redaktorka

Ešte bude jedna otázka odo mňa na rast, očakávania, ktoré sa týkajú rastu v eurozóne. Tie odhady ukazujú, že rast bude pod potenciálom ekonomiky počas niekoľkých nasledujúcich rokov, nemala by ECB v tomto prípade poskytnúť viacej tých accommodative measures na to, aby podporila ekonomiku? A keď už teda príde nejaké oživenie rastu, tak ako podľa vás bude

vyzerať, bude to niečo vo forme, že bude počas viacerých rokov rast nižší pod potenciálom alebo ako teda uvidíme, že už teda recovery nastala? Ďakujem.

Peter Kažimír, guvernér NBS

My to vnímame tak, že my sme urobili alebo prešli sme svoj kus cesty, koniec koncov aj balík opatrení prijatý v septembri bol motivovaný aj vnímaním rizík na strane rastu v jednotlivých krajinách eurozóny a vnímame to aj tak na základe vyhodnotenia tvrdých dát z posledných mesiacov, že primeraná reakcia sa dostavila a to minimálne v stabilizácii situácie. To znamená - vy teraz hovoríte o slabých číslach ekonomického rastu v eurozóne alebo aj na Slovensku, pred chvíľou sme hovorili ako vidíme situáciu na Slovensku na najbližšie roky, tak hovoríme o tom, hovorme najprv o našom domácom prostredí, o tom, že budeme tesne pod potenciálom ekonomiky. Tu si dovoľm vám pripomenúť vzrušené výkriky mnohých odborníkov na Slovensku, keď sme sa zase jeden rok prehrievali a to bola ešte otázka do akej miery sa ekonomika prehrievala, tak mám na mysli hlavne rok 2018, takže vidíte, že nič netrvá večne a z tohto pohľadu vtedajšia situácia, vtedy sme dostávali otázky na to ako budeme reagovať na prehrievanie ekonomiky, dráma sa vyriešila sama tým, že došlo vlastne ochladenie hlavne zahraničného dopytu a všetky tie problémy, ktoré tu donekonečna od nás počúvate - tie príčiny sú stále rovnaké a možno ste aj vy frustrovaní z toho, že vám neprinášame nové vzrušujúce informácie o dôvodoch tejto situácie, ale ony naozaj žiadne ďalšie a iné neexistujú, spočívajú vlastne v tých najhlúpejších ľudských vlastnostiach - akože v hádavosti a v neochote niečo robiť. Ak to chceme - tá hádavosť, to sú tie všetky naše geopolitické riziká, či už sú transkontinentálne alebo na domácej scéne by sme ich tiež vedeli nájsť desiatky. No a neochota niečo robiť, tak to vidíme na či už vznešených starých demokraciách v Európe alebo aj u nás doma z hľadiska zmien, ktoré vieme, že sú pred nami, len majú svoje politické náklady, bolia. Často politické elity, ale aj technokrati ich odkladajú alebo sa nevedia zhodnúť na tom správnom riešení, lebo si myslia, že tá ich cesta je najsprávnejšia. Takže, kombinácia, samozrejme - obrátky ekonomického cyklu, ale aj štrukturálnych zmien na stratu potenciálu v jednotlivých ekonomikách. A to je to opäť, čo my spolu všetci skúmame - opäť sa vráťme domov, aj na Slovensku - a to je otázka, či pri tých zmenách sme stratili aj časť potenciálu ekonomiky a teraz mám na mysli hlavne oblasť priemyslu a hlavne automobilového priemyslu, kde sú asi najväčší kandidáti na to, aby sme boli nútení robiť isté štrukturálne zmeny.

redaktorka

Ako bude teda vyzerat' ten recovery?

Peter Kažimír, guvernér NBS

Recovery je - obávam sa, môj osobný odhad je ten, že návrat k nejakým veľkým číslam, teraz hovorím z domáceho pohľadu, to znamená - k rámci nejakých rekordov cez 4 % sa bez dodatočného úsilia nevieme dostať. Ak hovoríme o európskom rozmere, tak sa tak isto obávam, že sa nebudeme môcť tešiť z nejakého významného ekonomického rastu bez zásadného riešenia otázky napríklad technologického zaostávania v Európe. Alebo v otázkach dobudovania menovej únie, čo sú naše proste trvale nesplnené úlohy a to sú evergreeny, ktoré sa týkajú európskeho rozpočtu, dobudovania bankovej únie a všetko to, čo opäť z pamäti všetci poznáte a to je zase tá stránka politickej rozhádzanosti v Európe, ktorá sa materializuje do neschopnosti desať rokov doručiť v podstate architektúru, ktorá je z hľadiska akademického prostredia všetkým známa. A v neposlednom rade je tu, samozrejme, fiškálna politika, väčšia miera koordinácie fiškálnych politík za monetárnou politikou. Takže pokiaľ sa nám nepodarí všetky tieto ďalšie motory zapojiť, tak sa obávam, že sa nejakého významnejšieho oživenia aj v štrukturálnej podobe tak skoro nedočkáme.

Peter Majer, hovorca NBS

Ak nie sú žiadne ďalšie otázky dodám, ako ste už počuli, že pred malou chvíľou sa skončila Banková rada a schválila okrem iného dva mediálne zaujímavé body. Povie vám úvodnú informáciu guvernér Peter Kažimír a potom máme k dispozícii dvoch expertov, ktorí budú k dispozícii na individuálne rozhovory - Marek Ličák, riaditeľ odboru dohľadu na makroúrovni a Peter Holička, generálny riaditeľ odboru platobných systémov. Nech sa páči, máte slovo.

Peter Kažimír, guvernér NBS

Ďakujem, dovoľte mi teda v podstate vás oboznámiť s tým, že dnes Banková rada rokovala aj o ďalších záležitostiach, samozrejme. Odsúhlasili sme tzv. národný plán zavedenia okamžitých platieb v Slovenskej republike, možno z angličtiny ste počuli o výraze instantných platieb. Okamžitá platba je taká platba, ktorá je dostupná klientovi banky každý deň v roku, v sobotu, v nedeľu, v pracovné dni, v sviatky a je pripísaná takáto platba na účet príjemcu do 10 sekúnd, takže z hľadiska služieb klientom je to úplne revolučná záležitosť, ale samozrejme v Európe to nie je úplná novinka. Ale Slovensko má teraz svoj akčný plán, do ktorého sa zapája aj banková asociácia. Ona si k tomu svoje tak isto povie, pretože na to

nestačí centrálna banka, na to potrebujeme kľúčových hráčov, ktoré sú naše banky. Okamžité platby prinesú viacero benefitov, ako pre spotrebiteľov tak aj pre firmy, ale samozrejme aj pre celý verejný sektor. Zavedenie okamžitých platieb vyžaduje ich spracovanie v reálnom čase, čo samozrejme predstavuje nutnosť realizácie významných, naozaj významných úprav na strane bankových systémov a po zohľadnení tých všetkých - týchto uvedených skutočností sme si stanovili, aj po dohode s významnými bankami národný plán, ktorý jednak ráta s termínom zavedenia okamžitých platieb, a ktorý hovorí o akýsi roadmap, nejaký cestovný plán ako sa k tomu dostať, pretože k tomu treba splniť mnoho technologických predpokladov. Posledná informácia - Národný plán zavedenia okamžitých platieb ráta s tým, že by mal byť spustený 1. februára 2022, taký je predbežný plán a tak je to vnímané aj s bankovým sektorom ako realizovateľné. Takže toto je záležitosť, ktorá sa týka instantných platieb. Teraz by som vás ešte informoval o tom, ako dopadlo vlastne medzirezortné pripomienkové konanie k opatreniam, ktoré sa týkajú nástrojov makroprudenciálnej politiky. Ako dobre viete, NBS monitoruje nárast zadlžovania slovenských domácností a nárast rizík, ktoré sú s týmto zadlžovaním spojené. Nadmerné zadlžovanie v sebe samozrejme nesie systémové riziká a je našou povinnosťou je intervenovať, urobiť niečo skôr, než sa niečo stane a tým samozrejme chrániť aj finančnú stabilitu nás všetkých, teda celého nášho finančného sektoru, ale chrániť aj samotných spotrebiteľov. V snahe zmierniť riziká, ktoré sú spojené s rastom retailových úverov sme navrhli zníženie limitov pre maximálny podiel splátok k príjmu zníženého o životné minimum z 80 % na 60 %. Zároveň ustanovujú sa výnimky, ide o detaily a konkrétne parametre, ktoré vám poskytnú teraz naši experti, ktorí sú tu prítomní s nami v miestnosti a chcem na záver povedať, že všetky samozrejme dopady týchto opatrení budeme monitorovať a postupne, samozrejme sme pripravení aj veľmi flexibilne reagovať aj počas ďalších štvrt'rokov, keď sa k týmto opatreniam vrátíme. Ďakujem.

Peter Majer, hovorca NBS

Ďakujem za informácie a prajem pekné sviatky.